

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

**кафедра германських мов, зарубіжної літератури
та методик їхнього навчання**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ І
ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ РОБІТ З МЕТОДИКИ
НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)

Додаткова спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Освітня програма: Середня освіта (Географія та Мова і література (англійська))

Форма навчання: денна

укладачі: доц. О.В.Долгушева, доц. Т.В.Кібальнікова

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота є обов'язковою складовою професійної підготовки студентів у закладах вищої освіти. Це самостійне наукове дослідження, яке є дослідницько-експериментальною працею.

Курсова робота як самостійна письмова робота реферативно-дослідного типу передбачає вивчення конкретної наукової проблеми методичного характеру.

Метою курсової роботи з методики навчання англійської мови є:

- поглиблення знань з актуальних проблем методики навчання іноземних мов;
- подальший розвиток умінь самостійного критичного опрацювання науково-методичних джерел;
- стимулювання до самостійного пошуку;
- розвиток умінь аналізувати передовий досвід та узагальнювати власні спостереження;
- формування вмій практичної реалізації результатів дослідження проблеми в самостійно виконаних розробках.

Процес виконання курсової роботи поділяється на декілька етапів, а саме:

1. вибір теми курсової роботи;
2. підготовка до написання курсової роботи: укладання бібліографічного апарату дослідження, добір експериментального матеріалу;
3. складання плану роботи;
4. опрацювання джерел;
5. написання тексту курсової роботи;
6. оформлення роботи;
7. захист курсової роботи.

Курсова робота виконується державною мовою згідно з навчальним планом на одну із запропонованих тем. У процесі підготовки до написання курсової роботи підбираються й вивчаються наукові літературні й методичні джерела, складається бібліографія. Особливу увагу слід звернути на періодичні видання (журнали «Іноземні мови», «Англійська мова та література», «Англійська мова в початковій школі», онлайн «English Teaching Forum» тощо), де можна знайти останні результати досліджень методистів-науковців та методистів-практиків. Важливо підібрати новітні наукові джерела української та зарубіжної методичної літератури (за останні 5-10 років).

Відібрана література підлягає уважній обробці. Попереднє ознайомлення включає побіжний огляд змісту, читання передмови, анотації. Розділи, що мають особливе значення для курсової роботи, старанно опрацьовують, конспектують, звертаючи особливу увагу на наявність різних точок зору.

Навчально-методичні матеріали, розроблені студентами в ході написання курсової роботи, повинні свідчити про вміння розробляти цікаві прийоми і способи навчання й виховання учнів, серії та комплекси вправ з формування певних мовленнєвих навичок і розвитку мовленнєвих умінь, добирати мовний та мовленнєвий матеріал відповідно до предмету дослідження, виготовляти наочні й електронні засоби навчання. Розроблені матеріали повинні бути впроваджені у навчальний процес з англійської мови під час педагогічної практики.

Обов'язковим компонентом курсової роботи мають бути: визначення актуальності проблеми та розробка навчально-методичних матеріалів. Дослідні завдання можуть бути такими: педагогічне спостереження та аналіз уроків; вивчення та опис позитивного досвіду роботи вчителів англійської мови; визначення рівня засвоєння учнями знань програмного матеріалу та рівня сформованості мовних навичок і мовленнєвих умінь, рівня володіння уміннями іншомовного спілкування; аналіз вправ навчально-методичного комплексу тощо.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1. Рольова гра як спосіб формування іншомовних мовленнєвих навичок і умінь учнів ЗЗСО. Формування комунікативної компетенції учнів на уроках іноземної мови.
2. Розвиток навичок монологічного/діалогічного мовлення на уроках англійської мови на середньому етапі.
3. Формування англомовної мовленнєвої компетентності в онлайн взаємодії учнів ____ класу (на матеріалі жанру Blogging).
4. Дидактичний потенціал Інтернет-ресурсів TED для навчання іноземної мови учнів ЗЗСО.
5. Роль самостійної роботи у формуванні іншомовної комунікативної компетенції учнів ЗЗСО.
6. Використання інструменту «Конструктор тестів/уроків» для створення дидактичних матеріалів з англійської мови для учнів ____ класу закладів середньої освіти на Національній освітній платформі «Всеосвіта».
7. Використання методів проєктів у навчанні говоріння на уроці англійської мови у середній школі.
8. Он-лайн ресурси для навчання орфографії англійської мови.
9. Формування країнознавчої компетентності учнів середньої школи на основі відео з Youtube.
10. Он-лайн ресурси для навчання лексики англійської мови.
11. Формування лексичних навичок з теми «Theatre and Cinema» у продуктивних видах мовленнєвої діяльності учнів ____ класу (на матеріалі підручника з англійської мови ...)
12. Формування комунікативного уміння творчого письма в учнів 8 класу із використанням освітніх платформ/додатків
13. Особливості організації позакласної роботи в ____ класі засобами іноземної мови.
14. Підсистема вправ для формування лексичних навичок у рецептивних видах мовленнєвої діяльності.
15. Пісенний матеріал як засіб удосконалення граматичних/фонетичних навичок.
16. Позакласна робота з англійської мови як засіб підвищення мотивації до вивчення іноземних мов.
17. Розвиток соціокультурної компетентності учнів основної школи засобами іноземної мови.
18. Лексика ЛСП “TRAVELING / ПОДОРОЖУВАННЯ” як засіб розвитку англомовної лексичної компетентності учнів ____ класу.

СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ РОБОТИ

Курсова робота має бути **структурована** таким чином:

Титульна сторінка

Зміст

Вступ

Основна частина, що складається з 2-3 розділів

Висновки

Список використаної літератури

Додатки (за потреби)

Титульний аркуш роботи (ДОДАТОК А). Титульний аркуш роботи містить найменування вищого закладу освіти, де виконана робота; назву профільної випускової кафедри; назву роботи; групу, факультет; прізвище, ім'я, по батькові автора; шифр і найменування спеціальності; науковий ступінь і вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника; оцінку, з якою захищена робота; підписи членів комісії по захисту курсових робіт; місто і рік захисту.

Весь текст титульного аркуша друкують шрифтом Times New Roman розміру 14. Назву роботи друкують тим же розміром шрифту, лише великими літерами (жирними).

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки), висновків до розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Назви структурних елементів у змісті і тексті роботи мають бути тотожними.

Вступ розкриває сутність і стан проблеми, значущість та обґрунтування проведення дослідження. Далі подають загальну характеристику роботи в рекомендованій нижче послідовності:

- **Актуальність теми дослідження.** Вибір проблеми дослідження обґрунтовують насамперед її актуальністю, тобто тим, наскільки вибране дослідження сприятиме розвитку відповідної галузі науки України.

- **Мета і завдання роботи.** Метою є запланований результат, який відображає спрямованість досліджень і за змістом відповідає темі роботи. Завдання мають включати як теоретичний, так і практичний аспекти роботи, чітко висвітлювати, що має бути зроблено (які теоретичні аспекти буде проаналізовано; теоретичні підходи, що порівнюватимуться; прогнозовані емпіричні дані; сталі та змінні, які мають бути враховані; способи аналізу, що повинні бути застосовані для опрацювання отриманих даних; рекомендації, що мають бути розроблені на основі отриманих результатів). Виконані завдання дослідження повинні бути відображені у загальних висновках (**ДОДАТОК В**).

- **Об'єкт і предмет дослідження.** *Об'єкт дослідження* – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію. *Об'єктом дослідження* є вся сукупність відношень різних аспектів теорії та практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації. *Предмет дослідження* міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється його частина, яка є предметом дослідження. Предмет визначає тему курсової роботи, яка зазначається на титульному аркуші. Предмет – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження. Таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж об'єкт.

- **Методи дослідження (із зазначенням конкретного застосування кожного методу).** Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої мети. Перераховувати їх необхідно не відірвано від змісту роботи, а коротко визначаючи, що саме досліджувалося тим чи іншим методом (**ДОДАТОК Д**).

- **Матеріал дослідження.** Зазначається кількість одиниць фактичного матеріалу дослідження.

- **Практичне значення одержаних результатів.** Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання у професійній педагогічній діяльності.

Основна частина курсової роботи складається з двох розділів і підрозділів, пунктів та підпунктів. Кожний розділ починається з нової сторінки.

У першому розділі викладаються основні теоретичні і методологічні положення, огляд літератури за темою дослідження (як традиційні, так і новітні підходи), проблеми, що існують у філологічній науці, дискусійні та невирішені аспекти теми, зарубіжний досвід вирішення проблеми. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 40 відсотків обсягу основної частини курсової роботи.

У другому розділі подається аналіз предмета дослідження, практичні навчально-методичні розробки, результати апробації розроблених вправ і завдань під час педагогічної практики, визначаються основні шляхи (напрямки) удосконалення або вирішення поставленої проблеми. Наприкінці кожного розділу автор подає висновки.

Висновки. Висновки наводять до кожного розділу і до всієї роботи в цілому. Викладають найбільш важливі наукові та практичні результати, одержані в роботі, відповідно до поставлених завдань. Далі формулюють рекомендації щодо наукового і практичного використання отриманих результатів. Кількість висновків не може бути меншою, ніж кількість заявлених завдань. Обов'язковим елементом загальних висновків є указівка на перспективи подальших наукових пошуків із досліджуваної теми. Обсяг висновків до всієї роботи становить 1-2 сторінки.

Список використаних джерел/літератури. Виконання завдань дослідження неможливе без ознайомлення з основними науково-методичними джерелами з теми курсової роботи. Список використаних джерел складають в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів бібліотечної та видавничої справи. Мінімальна кількість джерел повинна складати не менше ніж **20-25 позицій**. Бібліографічний опис списку використаних джерел оформлюється відповідно до вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (**ДОДАТОК Б**).

Додатки. За необхідності подають додатки. До додатків доцільно включати допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття роботи (таблиці, схеми, діаграми, графіки, програмне забезпечення, ілюстрації допоміжного змісту тощо). Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь (наприклад, додаток А). Допускається використання шрифту розміром не менше 10 pt та одинарного міжрядкового інтервалу.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Загальні вимоги. Роботу друкують за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210×297мм), через 1,5 міжрядкових інтервали, шрифтом Times New Roman. Розмір шрифту – 14 (29-30 рядків на сторінку). Обсяг роботи повинен складати **20-25 сторінок (основного змісту)**. Список використаних джерел у цю кількість не входять, але всі сторінки зазначених елементів роботи підлягають суцільній нумерації.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 3,5 см, праве – 1,5 см, верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см.

Друкарські помилки, описки та графічні неточності, які виявилися у процесі написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою та нанесенням на тому ж місці, або між рядками виправленого тексту (фрагменту малюнка) чорним чорнилом. Допускається наявність не більше одного-двох виправлень на одній сторінці.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти і підпункти.

Заголовки розділів «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2...», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ /ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», «СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ» «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту (посередині рядка). Назви розділів роботи у змісті друкують великими літерами. Крапку в кінці назви не ставлять.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (окрім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів, підпунктів друкують маленькими літерами (окрім першої великої) з абзацного відступу, в розрядці/курсивом, в підбір до тексту.

Нумерація. Нумерацію сторінок вступу, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул, висновків, списку використаних джерел подають арабськими цифрами без знака «№».

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включаються до загальної нумерації сторінок роботи. Однак, на титульному аркуші номер сторінки не ставлять. На наступних сторінках (починаючи зі змісту) номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

У «ЗМІСТІ» подають вступ, розділи, висновки, додатки, список використаних джерел. Навпроти переліку цих структурних частин роботи проставляють номери сторінок, з яких вони розпочинаються.

Номер розділу (арабськими цифрами) ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера ставлять крапку, потім після пропуску друкують заголовок розділу великими літерами.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім, у тому ж рядку, – заголовок підрозділу малими літерами.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім, у тому ж рядку, – заголовок пункту.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту, за такими ж правилами, як пункти.

Ілюстрації. Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, діаграми, карти) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Таблиці та ілюстрації, які розміщені на окремих сторінках роботи, враховують як одну сторінку і розміщують в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.», нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими і після якого ставиться крапка.

Наприклад: «Рис. 1.2.» (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні підписи розміщують під ілюстрацією з абзацного відступу. За необхідності, ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий текст).

Таблиці. Цифровий матеріал доцільно оформляти у вигляді таблиць. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис: «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Під час переносу частини таблиці на інший аркуш (сторінку), слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа, над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова: «Продовження табл.», і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними.

Загальні правила цитування та покликання на використані джерела. При написанні курсової роботи слухач повинен давати покликання на джерела, матеріали, окремі результати з яких наводяться в роботі. Такі покликання дозволяють проконтролювати достовірність відомостей, що наведені. Покликатися доцільно на останні видання публікацій. У покликанні

необхідно точно вказати номери сторінок, на які подано покликання в курсовій роботі. Покликання в тексті роботи на джерела необхідно зазначити порядковим номером за «Списком використаних джерел», виділеним разом із вказаними сторінками (або іншою формою визначення даного факту у джерелі) двома квадратними дужками, наприклад [17, с.43]. Якщо покликання на джерело є непрямим, то це позначається у квадратних дужках так: [див. 5, с.12]. При згадуванні в тексті прізвищ (учених-дослідників, практиків) ініціали, як правило, ставляться перед прізвищем (Ю.М. Столяров, а не Столяров Ю.М., як це прийнято в списках літератури). Прізвища зарубіжних науковців транслітеруються, а в дужках подається ім'я мовою оригіналу, наприклад: Д. Ліч (G. Leech). Для відокремлення ініціалів від прізвища рекомендовано користуватись **нерозривним пробілом** – одночасно натиснути комбінацію клавіш **Shift+Ctrl+пробіл**.

Покликання на використане джерело у роботі може бути прямим або непрямим. При прямому покликанні подають частину авторського тексту в оригіналі з покликанням на автора, виділяючи текст лапками. При непрямому покликанні подають у роботі частину авторського тексту у власній інтерпретації, але теж з покликанням на джерело. При покликанні на мережеві видання спочатку зазначається назва джерела за описаними вище правилами, а потім вказується режим доступу.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться у тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі; б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і перекручень думок автора. Пропуск слів допускається і позначається трьома крапками; в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело; г) при непрямому цитуванні (викладені думок інших авторів, переказі) слід бути гранично точним і коректним.

Додатки. Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Кожний додаток необхідно розпочинати з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований симетрично відносно тексту сторінки. Над заголовком друкується слово «ДОДАТОК» і велика літера української абетки, що позначає його номер. Наприклад, «ДОДАТОК А», «ДОДАТОК Б» тощо. Якщо в роботі є лише один додаток, то він позначається як «ДОДАТОК».

Електронний варіант роботи. Для занесення до інформаційної бази курсових робіт кожен студент має подати на профілюючу кафедру електронний варіант роботи на flash-накопичувачі та/або завантажити у відповідний Google Classroom. Структура роботи повинна повністю відповідати її друкованому варіанту, включаючи титульний аркуш, додатки та анотацію. Робота подається у вигляді файлу формату Microsoft Word Document. Рисунки та допоміжні зображення в роботі мають бути збережені у вищезгаданому форматі. Презентація захисту роботи повинна міститися окремим файлом.

ПІДГОТОВКА ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДО ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основна мета презентації – це забезпечення стислого та наочного подання основних результатів курсової роботи. При створенні презентації студенти повинні вирішити два важливих завдання:

1. Створити короткий анотований конспект свого виступу.
2. Викласти результати досліджень та їх основні положення.

Презентацію до курсової роботи рекомендується виконувати за допомогою програмного забезпечення MS POWERPOINT.

Структура презентації:

- 1-й слайд – тема курсової роботи, прізвище доповідача та керівника, рік захисту;
- 2-й слайд – актуальність теми курсової роботи та проблема дослідження;

- 3-й слайд – об’єкт, предмет дослідження;
 4-й слайд – головна мета та завдання курсової роботи;
 5-й слайд – методи дослідження.

На наступних слайдах – відображається опис даних, які отримані в дослідженні, їх статистичне обґрунтування.

На останніх одному-двох слайдах відображаються загальні висновки. Кількість окремих слайдів презентації залежить від особливостей доповіді. При розробці презентації рекомендується дотримуватися таких вимог:

- тривалість доповіді – 5 хв.
- максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 10 шт.;
- використовуються ключові слова і фрази, а не речення;
- на одному слайді – одне ключове поняття;
- текстовий та числовий матеріал подається у схемах, таблицях та організаційних діаграмах (графік – демонстрація змін у часі, секторна діаграма – демонстрація відношення частини до цілого, гістограма – демонстрація порівнянь);
- матеріал може бути підкріплений графічними зображеннями та відео-фрагментами;
- дотримана логіка викладу та грамотність;
- доповідь студента доповнює інформацію на слайді, а не дублює її;
- ефекти анімації не заважають сприйняттю, а акцентують увагу на потрібних моментах доповіді;
- текст легко читається (мінімальний розмір шрифту - 20 - напівжирний);
- фон, колір тексту та діаграм пасують і відповідають правилу «3 основних кольори та їх відтінків»;
- шаблон оформлення – однаковий для всіх слайдів презентації.

Презентація роботи подається на електронному носії із назвою файлу за прізвищем студента.

При нарахуванні балів застосовуються такі критерії:

<i>Зміст критеріїв відповідно до етапів виконаного дослідження</i>		<i>Кількість балів</i>
<i>Зміст кваліфікаційної роботи (максимальна кількість балів – 50)</i>		
1	Обґрунтованість вибору теми дослідження, коректність формулювання мети і завдань дослідження відповідно до обраної теми	0-3
2	Коректність формулювання об’єкту і предмету дослідження, доцільність обраних методів дослідження	0-3
3	Якість проведеного теоретико-методологічного аналізу фахової літератури (враховуючи іноземні джерела, джерела останніх років, інтернет джерела)	0-15
4	Наявність власної думки студента, глибина особисто проведеного дослідження / пробного навчання, вірогідність кількісних результатів та коректність їх тлумачення	0-20
5	Правильне використання термінологічного апарату дослідження, логічність викладу матеріалу	0-3
6	Обґрунтованість висновків, їх відповідність завданням	0-3
7	Дотримання студентом графіку виконання роботи	0-3
<i>Оформлення роботи (максимальна кількість балів – 10)</i>		
1	Дотримання загальних вимог щодо оформлення роботи (розмір полів, шрифт, міжрядковий інтервал, абзацні відступи тощо)	0-3

2	Правильність оформлення списку літератури та оформлення ілюстративних матеріалів (рисуноків, схем, діаграм, графіків, таблиць) відповідно до встановлених вимог	0-3
4	Дотримання наукового стилю викладення матеріалу	0-2
5	Відсутність редакційних помилок	0-2
Захист курсової роботи (максимальна кількість балів – 40)		
1	Своєчасність та якість виконання роботи	0-10
2	Наявність у структурі доповіді всіх належних елементів	0-5
3	Уміння стисло і чітко викласти основні етапи та результати дослідження в межах визначеного регламенту	0-5
4	Вільне володіння текстом доповіді	0-5
5	Наявність і якість презентації в програмі MS POWERPOINT	0-5
6	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання членів комісії по захисту курсових робіт	0-5
7	Здатність аргументовано захищати свої думки стосовно досліджуваної проблеми	0-5

Співвідношення між національними та ECTS оцінками і результатом захисту курсової роботи за 100-бальною шкалою

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рез-т захисту маг.роботи, бали
Відмінно	A ВІДМІННО	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 - 100
Добре	B ДУЖЕ ДОБРЕ	вище середнього рівня з кількома помилками	82 - 89
Добре	C ДОБРЕ	в загальному належно виконана робота з певною кількістю помилок	75 – 81
Задовільно	D ЗАДОВІЛЬНО	недостатньо належно, зі значною кількістю недоліків	66 - 74
Задовільно	E ДОСТАТНЬО	виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 65
Незадов.	FX НЕЗАДОВІЛЬНО	потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35 - 59
Незадов.	F НЕЗАДОВІЛЬНО	необхідна серйозна подальша робота, не атестований	01 - 34

ДОДАТОК А. ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

**Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка**

Кафедра германських мов, зарубіжної
літератури та методик їхнього навчання

**КУРСОВА РОБОТА
З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

на тему:

Виконала:

студент(ка) IV курсу _____ групи
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету _____

спеціальності: 014.07 Середня освіта
(Географія)

Освітня програма: Середня освіта (Географія
та Мова і література (англійська)

форма навчання: денна

Іванченко Ольга Іванівна

Науковий керівник –

ПІБ (повністю),

наукове звання, посада (напр., канд. філол.
наук, доцент)

Курсова робота захищена

з оцінкою “ _____ ”

за шкалою ECTS _____

за національною шкалою _____

Члени комісії:

Кропивницький – 2023

ДОДАТОК Б. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

КНИГИ Однотомні видання

Один автор

Jorda M. P. S. Third Language Learners: Pragmatic Production and Awareness. Clevedon, UK: Multilingual Matters, 2005. 184 p.

Langacker R. An Introduction to cognitive grammar. N. Y.: University of California, San Diego, 1986. 40 p.

Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія / пер. з англ. О. Погинайко; наук.ред. Р. Семків. Київ: Смолоскип, 2008. 360 с.

Галинська О. М. Лінгвокультурна інформація англійських та українських інтертекстуальних фразеологізмів: монографія. Кіровоград, 2013. 276 с.

Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства: підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2006. 424 с.

Голянич М. І. Внутрішня форма слова і художній текст. Івано-Франківськ: Плай, 1997. 178 с.

Два автори

Evans V., Green M. Cognitive linguistics: an introduction. Edinburgh: Edinburgh University Press Ltd., 2006. 830 p.

Hannahs S. J., Bosch R. K. The Routledge Handbook of Phonological Theory. New York : Routledge Taylor & Francis group, 2018. 645 p.

Волкова Н. П., Тарнопольський О. Б. Моделювання професійної діяльності у викладанні навчальних дисциплін у вишах: монографія. Дніпропетровськ, 2013. 226 с.

Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови: посібник для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів. Луганськ: Альма-матер, 2005. 400 с.

Три автори

Коваль Т. І., Сисоєва С. О., Суцекно Л. П. Підготовка викладачів вищої школи інформаційні технології у педагогічній діяльності: навч.- метод. посібник. Київ, 2009. 380 с.

Левицький А. Е., Сингаївська А. В., Славова Л. Л. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 104 с.

Вишнівський В.В., Гніденко М.П., Гайдур Г.І., Ільїн О.О. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів: Навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2014. 140 с.

Без автора

Програма з англійської мови для професійного спілкування. Київ: Ленвіт, 2005. 104 с.

Основи стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей в системі освіти України: метод. рекомендації / за заг. ред. В.Ю. Бикова. Київ: Атіка, 2010. 88 с

Національний освітній глосарій: вища освіта. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 100 с.

Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої, Київ: Ленвіт, 2002. 328 с.

Pragmatics, Discourse and Text: Some Systematically-inspired Approaches. / Ed. Steiner, E. and R. Veltman. Norwood: Ablex Publishing Corp., 1988. 185 p.

Англійська мова (10-й рік навчання, рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / Нерсисян М. А., Піроженко А. О. К.; Ірпінь: ТОВ «Видавництво «Перун», 2018. 192 с.

Speakout. Intermediate Students` Book. 2nd edition / A. Clare and JJ. Wilson. Harlow: Pearson Education Limited, 2015. 175 p.

Багатотомні видання

Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.

Нечуй-Левицький І. Твори в двох томах. К.: Наукова думка, 1986. Т. 2: Повісті та оповідання / упоряд. і приміт. Н. О. Вишневської ; редактор тому Н. Є. Крутікова. 638 с.

Декарт Р. Первоначала філософії: Соч. в 2 т. М.: Мысль, 1989. Т. 1. С. 297–422.

Розділ книги

Colson J. P. Cross-linguistic phraseological studies. *Phraseology: an interdisciplinary perspective*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Co, 2008. P. 191–207 p.

Кубрякова Е. С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века (опыт парадигмального анализа). *Язык и наука конца XX века*. М.: РГГУ, 1995. С. 144–238.

Топоров В. Н. Пространство и текст. Текст: семантика и структура. М.: Наука, 1993. С. 227–284.

Jackendoff R. The Architecture of the Linguistic-Spatial Interface. *Language and Space*. Cambridge: The MIT Press, 1996. P. 1–30.

Coates J. Gender. *The Routledge Companion to Sociolinguistics*. / Ed. by Carmen socisas, Louise Mullany and Peter Stockwell. New York: Routledge, 2007. P. 62—68.

ІНШІ ВИДАННЯ

Дисертації

Дзябко Ю. М. Семантична структура термінологічного поля «мовна політика» в українській та японській мовах: дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.17. Львів, 2015. 269 с.

Романова Н. В. Лексико-семантична група слів з просторовим значенням у німецькій мові (діахронічне дослідження): дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.04. Одеса, 2004. 386 с.

Pourcel S. S. Relativism in the linguistic representation and cognitive conceptualization of motion events across verb-framed and satellite-framed languages: PhD Thesis. University of Durham, 2005. 367 p.

Автореферати дисертацій

Головіна Н. Б. Фразеологізми зі значенням побажання в німецькій та українській мовах (лінгвокультурологічний аспект): автореф. дис. ... д-ра філол. наук: спец. 10.02.17. Київ, 2007. 23 с.

Тарануха Т. В. Лексичні та фразеологічні одиниці на позначення рис характеру людини в українській та німецькій мовах: автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.17. Львів, 2013. 20 с.

Тези, доповідь з матеріалів конференції, круглих столів

Тодорова Н. Ю. Когнітивна парадигма в сучасній лінгвістиці. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету: матеріали Першої міжнародної мультидисциплінарної конф. Міжнар. гуманіт. ун-ту (м. Одеса, 15 травня 2015 р.). Одеса: Фенікс, 2015. Вип. 23. С. 280–282.

Wesche M. Learning behaviours of successful adult students on intensive language training. In Henning, C. (ed.): Proceedings of the Los Angeles Second Language Research Forum. English Department, University of California at Los Angeles, 1977. P. 355-370.

Лазаренко С. В. Підготовка й організація експериментального навчання для оволодіння майбутніми військовими фахівцями з інформаційно-телекомунікаційних технологій англомовною лексикограматичною компетентністю у читанні. «Україна і світ: діалог мов та культур»: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 29-31 березня). Київ, 2017. С. 585-587.

Mark D. M., Frank A. U. Concepts of Space and Spatial Language: Proceedings of Ninth International Symposium on Computer-Assisted Cartography. Baltimore, 1989. P. 538–556.

Стаття з довідкового видання

Bergmann P. G. Relativity. The New Encyclopedia Britannica. Chicago, IL: Encyclopedia Britannica, 1993. Vol. 26. P. 501–508.

Бовгиря А. Шерер Жан-Бенуа. Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (гол.); Інститут історії України НАН України. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10: Т–Я. 784 с.

Стаття з продовжуваного видання

Лазаренко С. В. Мобільні додатки та технології для організації самостійного оволодіння курсантами англомовною лексико-граматичною компетентністю у читанні. *Scientific Journal «Innovative solutions in modern science»*. 2017. Вип. 1(10). С. 58-70.

Клак І. Є. Особливості реалізації проектної методики у процесі формування навичок Лазаренко С. В. Підсистема вправ для самостійного оволодіння англомовною лексико-граматичною компетентністю у читанні майбутніми 195 військовими фахівцями з інформаційно-телекомунікаційних технологій. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*. 2016. Вип. 4 (88). С. 29-40.

Langacker R. W. Discourse in Cognitive Grammar. *Cognitive Linguistics*. 2001. Vol. 12, No. 2. P. 143-188.

Паращук В. Ю. Pronunciation dimensions of an idiolect. *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]*. Серія: Філологічні науки (мовознавство). Кропивницький, 2017. Вип. 154. С. 791—797.

Стаття з періодичного видання (журнал, газета)

Гузак А. Засоби сугестивного впливу в президентській ораторській промові на морфологічному та синтаксичному рівнях (на матеріалі промов американських президентів). *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. № 29. Київ, 2014. С. 64-73.

Мацько Л.І. Аспекти мовної особистості у перспекції педагогічного дискурсу. *Дивослово*. 2006. №7. С. 2-4.

Петрова Н. В. Текст и дискурс. *Вопросы языкознания*. 2003. №6. С.123-131.

Елліотт Е. Тоні Моррісон: американська письменниця нашого часу. *Вікно в світ*. 1999. №5. С.138-147.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Селиванова Е. А. Новые векторы исследования фразеологии в современном парадигмальном пространстве лингвистики. *Paremie narodu slovanskych II*. Ostrava, 2005. С. 14–22. URL: <http://selivanova.net/downloads/Novye%20vektory%20issledovaniya%20frazeologiyi.doc> (дата звернення: 21.10.2018).

Ничкало Н. Г. Дидактичні принципи формування комунікативної компетентності майбутніх філологів у позанавчальній діяльності з використанням мультимедійних технологій. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2013. Вип. 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2013_4_15 (дата звернення: 21.12.2018).

Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/vishha/spivpratcu.html> (дата звернення: 20.02.2019).

de la Cruz Cabanillas, I. Genre and text-type conventions in early modern women's recipe books. *Revista de Lingüística y Lenguas Aplicadas*. Vol. 12 (2017). P. 13-21. Doi: <https://doi.org/10.4995/rlyla.2017.7309> (Last accessed: 4.10.2018).

Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: http://kodeksy.com.ua/pro_osvitu.htm

Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion volume with new descriptors. Council of Europe, 2018. URL: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volumewith-new-descriptors-2018/1680787989> (дата доступу: 25.05.2022)

Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10–11 класи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>. (дата доступу: 20.09.2022)

ДОВІДКОВА ЛІТЕРАТУРА (СЛОВНИКИ, ДОВІДНИКИ)

Collis H. 101 American English Idioms. NY: The McGraw Hill, 2007. 103 p.

Cambridge Dictionaries online. URL: <http://dictionary.cambridge.org/ru> (Last accessed: 15.03.2017).

Gairns R., Redman S. Idioms and Phrasal Verbs. Oxford Word Skills. Oxford: Oxford University Press, 2015. 192 p.

McGraw-Hill Dictionary of American Idioms and Phrasal Verbs, 2002. URL: <https://idioms.thefreedictionary.com> (дата звернення: 27.09.2018).

Silverstein B. NTC's Dictionary of American English Pronunciation, Lincolnwood, Illinois: NTC Publishing Group, 1994. 326 p.

Англо-український фразеологічний словник / уклад. Л. Т. Баранцев. К.: Т-во «Знання», КОО, 2005. 1056 с.

Краткий словарь когнитивных терминов / Е. С. Кубрякова и др. М: Филол. ф-т МГУ им. М. В. Ломоносова, 1997. 245 с.

Словник іншомовних слів / уклад. Л.О. Пустовіт. Київ: Довіра, 2000. 136 с.

ДОДАТОК В. ПРИКЛАДИ ФОРМУЛЮВАННЯ МЕТИ І ЗАВДАНЬ КУРСОВОЇ РОБОТИ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Мета роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні, практичній розробці та перевірці ефективності і доцільності використання запропонованої в дослідженні методики / вправ /тестових завдань (вказуєте, яких).

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати і практично апробувати методику навчання (вказуєте, яку).

Мета дослідження полягає в розробці методики навчання _____ в основній школі середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням англійської мови та перевірці її ефективності.

Мета дослідження полягає в розробці вправ, спрямованих на розвиток комунікативного вміння онлайн взаємодії англійської мови учнів __ класу.

Завдання:

- 1) розглянути основні підходи до визначення поняття (вказуєте) / розкрити сутність поняття (зазначаєте ключове поняття магістерського дослідження);
- 2) визначити теоретико-методологічні засади вивчення _____ (зазначаєте поняття);
- 3) схарактеризувати особливості _____;
- 4) виокремити....;
- 5) структурувати....;
- 6) проаналізувати....;
- 7) розробити систему вправ, спрямованих на формування _____ компетентності учнів на __ етапі середньої школи (у завданні відображається зв'язок курсового дослідження з професійною діяльністю вчителя);
- 8) розробити вправи (завдання) для формування та розвитку навичок та вмінь (вказуєте, яких);
- 9) організувати та провести пробне навчання для перевірки ефективності запропонованої методики / розроблених вправ;
- 10) сформулювати методичні рекомендації для навчання учнів основної/молодшої школи (вказуєте, чого саме) ;
- 11) систематизувати програмові вимоги до рівня сформованості іншомовних умінь в усному продукуванні;
- 12) узагальнити вимоги програми до текстів, що використовуються для навчання аудіювання/ читання;
- 13) окреслити програмові вимоги щодо рівня сформованості комунікативного вміння онлайн взаємодії учнів старшої школи;
- 14) описати особливості організації навчання онлайн взаємодії англійською мовою на основі навчальних матеріалів у підручниках англійської мови для __ класу;
- 15) розробити завдання й вправи, спрямовані на розвиток компетентності в письмовій взаємодії учнів __ класу ЗЗСО;
- 16) описати систему вправ для навчання аудіювання з використанням комунікативного методу;
- 17) вивчити теоретичні основи навчання читання / аудіювання/ говоріння/ письма/ медіації як виду мовленнєвої діяльності;
- 18) описати особливості організації лексичного матеріалу з теми «Food and Eating Habits/Їжа та Харчування» у підручниках з англійської мови для _____ класу ЗЗСО;
- 19) розробити завдання й вправи, спрямовані на розвиток компетентності в читанні для задоволення учнів __ класу ЗЗСО;
- 20) здійснити анкетування учнів з метою визначення рівня ефективності розробки

вправ на уроках англійської мови.

ДОДАТОК Д. ОПИС МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ В МЕТОДИЦІ

Критичний аналіз літератури з методики викладання та суміжних наук є одним із відправних моментів при розробці тих чи інших питань теорії. Аналіз історичного спадку є важливою основою для розвитку науки, він сприяє виробленню правильного підходу до вирішення сучасних проблем. На початку слід визначити, з яких позицій, під яким кутом зору аналізується теоретичний матеріал. Після цього необхідно синтезувати одержані знання, зробити ґрунтовні висновки. Аналітико-синтетична робота над матеріалом, який вже існує в науці з досліджуваної теми, повинна мати творчий характер, а її результатом має бути нове знання. Ґрунтовне вивчення літератури допомагає ознайомитися з фактами, історією, сучасним станом проблеми, визначити ще недосліджені аспекти, відокремити відоме від невідомого, використати накопичений досвід, чітко окреслити проблему. Цей метод дає можливість не «відкривати» те, що є відомим в методиці вже протягом багатьох років. Дуже важливим є вивчення не лише методичних теорій і систем, а й практики викладання іноземних мов. Матеріалом для вивчення історії та стану викладання іноземних мов є не лише методичні посібники, монографії, а й програми, підручники, які висвітлюють питання як теорії, так і практики викладання іноземних мов. Вивчення літератури й інших матеріалів продовжується протягом усього дослідження. Накопичені факти спонукають по-новому продумувати й оцінювати зміст вивчених джерел, стимулюють інтерес до питань, яким раніше не приділялося достатньо уваги.

Вивчення й узагальнення позитивного педагогічного досвіду роботи вчителів в нашій країні та за її межами складається з ретроспективного аналізу навчальних матеріалів і документів, педагогічних поглядів і методичних теорій видатних методистів і педагогів минулого і сучасності. За допомогою цього методу виявляються, узагальнюються та стають надбанням науки й практики цінні відкриття, знайдені в масовій практиці: оригінальні прийоми, їх сполучення, цікаві методичні системи (методики). Знайомство з теорією і практикою викладання іноземних мов в нашій країні та за її межами дає можливість виявити схожі та відмінні риси в методах навчання, трансформувати досвід минулого відповідно до умов та цілей навчання, використати те, що не втратило цінності на сьогоднішній день. Педагогічний досвід найкращих вчителів – це критерій правильності й життєздатності педагогічної теорії, її висновків, доцільності рекомендованих прийомів і методів. Цей метод дослідження не обмежується лише описом досвіду окремих вчителів. Це глибоке вивчення процесу навчання і виховання, яке охоплює дві категорії фактів: 1) факти, що відображають викладання іноземних мов, тобто діяльність вчителя та 2) факти, що характеризують результати цієї діяльності, тобто стан знань, навичок та вмінь учнів. Ці два об'єкти вивчаються у їх взаємозв'язку, оскільки не завжди нові цікаві прийоми, які використовує вчитель на уроці, сприяють досягненню поставлених цілей і відповідно позитивних результатів. Вивчення педагогічного досвіду вчителів здійснюється такими способами: 1) безпосереднє спостереження за уроками, навчальними та позакласними заняттями; 2) бесіди з працівниками шкіл та учнями; 3) проведення зрізів за допомогою тестів, контрольних робіт, усних перевірок; 4) педагогічні наради, семінари, консультації, які сприяють не лише накопиченню та вивченню передового досвіду, а й його поширенню; 5) відкриті уроки досвідчених вчителів з послідуочим обговоренням; 6) публікації в науково-методичних журналах.

Наукове спостереження має цінність лише тоді, коли воно цілеспрямоване, і має заздалегідь визначений об'єкт. Наукове спостереження відрізняється від звичайної фіксації явищ систематичністю, цілеспрямованістю з опорою на певну педагогічну концепцію, аналітичним і комплексним характером. Як самостійний метод спостереження звичайно використовується на початковому етапі дослідження і як допоміжний – на всіх його етапах. Безпосереднє спостереження за навчальним процесом доповнюється вивченням шкільної документації, планів, конспектів уроків учителів. Суттєвими є також бесіди з учителями та учнями про встановлення їхнього відношення до певних методів та форм викладання.

Як і будь-який метод дослідження, спостереження не позбавлене недоліків. Цей метод не дозволяє активно втручатися у досліджуваний процес, змінювати ситуації, робити точні заміри. Результати спостережень необхідно зіставляти з даними, які одержано за допомогою інших методів.

Пробне навчання – це дослідження, побудоване переважно на ерудиції та педагогічній інтуїції вчителя, який здійснює науковий пошук. У цьому випадку вчитель, спираючись на власний досвід, без глибокого і тривалого вивчення проблеми здійснює пошук, завдяки якому підтверджується або спростовується висунута і первинно обґрунтоване припущення, спрямоване на удосконалення окремих аспектів процесу навчання іноземної мови.

У пробному навчанні досліджується первинна робоча гіпотеза вчителя, тобто реалізується так званий евристичний підхід (евристика – 1) сукупність прийомів дослідження і навчання з допомогою навідних питань, 2) алгоритм, спроможний видати прийнятне рішення проблеми серед багатьох рішень), застосування якого дозволяє скоротити час на розробку шуканого варіанта режиму навчання. План дослідження та етапи його проведення визначаються за умов значного скорочення добору можливих варіантів навчання.

Запропонований варіант вирішення методичної проблеми без зволікань проходить випробування у навчальному процесі і відразу ж оцінюється його ефективність.

Для того щоб одержати більш об'єктивні дані про предмет дослідження, використовуються допоміжні методи.

Метод **анкетування** запозичений методикою у соціології. В процесі анкетування особі чи групі осіб пропонується усно чи письмово відповісти на питання: відкриті (очікується вільна відповідь), або закриті (відповідь полягає у виборі з декількох запропонованих тверджень). Анкетування може бути вибірковим, індивідуальним, груповим, усним і письмовим.

Методика укладання анкет включає майже такі ж етапи, як і розробка плану спостереження: повинні бути визначені її цілі, питання, на які бажано одержати відповіді. Анкетування дає цінні результати в тому випадку, коли при її укладанні у дослідника вже є певна гіпотеза і він визначив план аналізу того фактичного матеріалу, який очікує одержати.

Тестування як допоміжний метод дослідження використовується досить широко. В сучасних методичних дослідженнях найбільшого розповсюдження набули констатуючі тести, які є складовою частиною пробного навчання. За їх допомогою реалізують зрізи до і після пробного навчання.

Метод **інтерв'ю** полягає в тому, що з кожним представником тієї чи іншої групи людей, думка яких вивчається, проводиться бесіда по заздалегідь розробленому плану. Відповіді фіксуються, а потім відбувається їх порівняння та аналіз.

Бесіда того, хто реалізує пробне навчання, з учасниками пробного навчання і вчителями може суттєво доповнити уявлення про процес дослідження, про його сильні і слабкі сторони. Під час бесіди дослідник може з'ясувати питання, які не включаються до самого дослідження, але які доповнюють загальну картину пробного навчання.

Хронометрування як допоміжний метод дослідження використовується в тих випадках, коли необхідно документально зареєструвати хід усього навчального процесу або певної його частини на уроках. У методичному дослідженні під хронометруванням розуміють фіксацію на аудіо або відеострічку ходу навчального процесу, завдяки чому можуть здійснюватися будь-які виміри усномовленневої діяльності вчителя або учнів у зв'язку з вирішенням навчальних завдань.

Список використаної літератури

1. ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. (Інформація та документація).
2. Курсова робота з методики викладання іноземних мов: посібник / Бігич О.Б. та ін.; під кер. С. Ю. Ніколаєвої, С.В.Гапонової. К.: Ленвіт, 2003. 96 с.
3. Навчально-методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних (магістерських) робіт. Державна атестація магістра освіти за спеціальністю «Англійська / німецька мова і література» / Укл. Кібальнікова Т.В., Снісаренко І.Є., Долгушева О.В. – Кропивницький: Кропивницький: ТОВ «Імекс-ЛТД-Сервіс», 2022. 42 с.
4. Положення про кваліфікаційні роботи в Центральнуукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка / Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. 32 с.
5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти України. Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України: [офіційний вебпортал, онлайн], 2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17> (дата звернення: 05.02.2019).